

Helbred og økonomi skal sikres

Ved at følge disse retningslinjer kan det undgås, at man udsættes for risiko på ens helbred, og at man lider økonomiske eller andre tab pga. en berettiget arbejdsstandsning.

Arbejdsstandsning og -vægring pga. sikkerhed og sundhed

I alle byggeoverenskomsterne er der en paragraf med titlen "Arbejdsstandsning", der lyder sådan her:

Stk.1 "Overenskomstens regler indskrænker ikke medarbejderes ret til uden forudgående mægling eller voldgift at deltage i arbejdsstandsninger med hjemmel i "Norm for regler for behandling af faglig strid".

Stk.2. Der henvises i denne forbindelse til Normens §17 stk.2, hvoraf det fremgår, at hvis der opstår risiko for sikkerhed og sundhed, berettiger det medarbejderen til at standse arbejdet.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål eller kommentarer, kontakt venligst jeres lokale 3F-afdeling, eller jeres regionale arbejdsmiljøkonsulent fra 3F-Byggeruppen.

www.3f.dk/erdusikker

Hvad gør jeg, hvis det ikke er i orden

Hvis man ikke kan færdes sikkert på pladsen, skal der tages affære. Vælg AMR, og tag snakken i sjakket og evt. med andre kollegaer på pladsen, og gå til byggeledelsen. Kontakt firmaet, hvis det ikke hjælper. Hvis stadig intet sker, kan du altid kontakte:

- Din lokale 3F-afdeling
- Byggeriets Arbejdsmiljøbus (Bam-bus), tlf. 72 17 00 13
- Arbejdstilsynet, tlf. 70 12 12 88

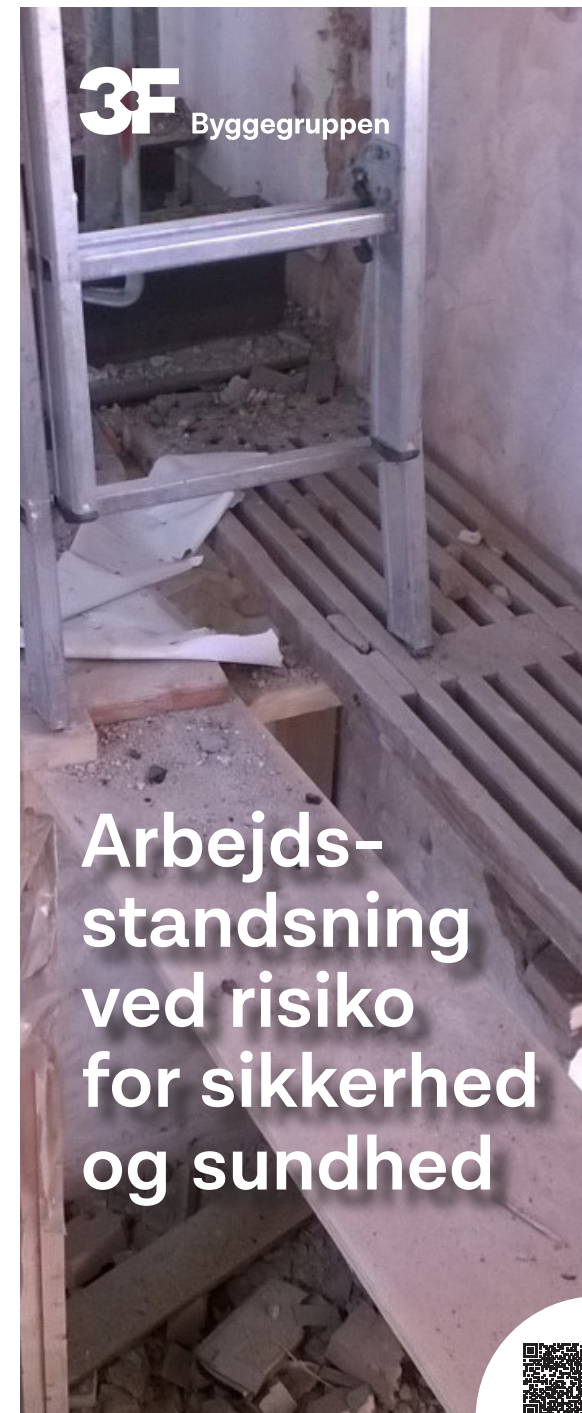
Hvor kan jeg finde mere viden

- Arbejdstilsynet, www.at.dk
- Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i bygge og anlæg, www.bfa-ba.dk

3F

Fagligt Fælles Forbund
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf.: 70 300 300
www.3f.dk

Man har ret til at standse arbejdet, hvis der er risiko for ens sikkerhed eller sundhed.

Det er fastslået i både arbejdsmiljøloven og i overenskomsterne.

I **arbejdsmiljøloven** står der følgende i § 17a.:

”En ansat har ret til at forlade sin arbejdsplads eller et farligt område i tilfælde af en alvorlig og umiddelbar fare, som ikke kan undgås.”

Denne ret gælder jo alle, da det står i loven. Men det handler til gengæld ”kun” om en alvorlig og umiddelbar fare. Her tænkes mest på risikoen for ulykker.

I **overenskomsterne** gælder så en mere omfattende regel. Den siger nemlig, at hvor der:

”opstår **risiko for sikkerhed og sundhed**” kan arbejdet standses (se boksen nederst).

Risiko for sikkerheden

Risiko for sikkerheden må igen tænkes som risiko for ulykker. For eksempel risiko for ned-, gennemstyrtning eller andre fald, risiko for at få noget ned over sig, at blive påkørt, at skære sig (fx manglende sikkerhed på værktøj), få elektrisk stød, løfteskader, forgiftninger o.l.

Risiko for sundheden

Risiko for sundheden handler om påvirkninger, der skader over tid. Det kan være støv, støj, løft og bæring, gentagne og akavede arbejdsstillinger, farlig kemi, asbest, PCB, gammel mineraluld, dårlige adgangsveje, kulde/varme, urimeligt tidspres og lignende. I visse tilfælde kan en mistanke være nok, indtil forholdene er undersøgt nærmere. Det gælder fx ved mistanke om asbest, kemiske dampe o.l.

Hvad hvis man er i tvivl

Som ansat er man den nærmeste til at afgøre om noget er farligt eller sundhedsskadeligt, men man er ikke samtidig ekspert. Man må handle på det, man

oplever og på sin begrundede mistanke. Man kan ikke altid afgøre, om en teknisk grænse er overskredet, eller hvor skadeligt et produkt er. Men man kan godt handle på sin mistanke, indtil der er kommet en afklaring. Man har også ret til at kontakte sin fagforening, Byggeriets Arbejdsmiljøbus eller Arbejdstilsynet for at få svar.

Hvem afgør det

Der er desværre ikke nogen eksakt facitliste for, hvornår man er berettiget til at nedlægge arbejdet. Men der skal altså enten være fare for sikkerhed eller sundhed. Hvor der er uenighed mellem ansatte og firmaet, kan det i sidste ende blive Arbejdstilsynet, der skal afgøre det. Derfor er det altid en god ide at kontakte Arbejdstilsynet og bede om et hastebesøg for en vurdering og en evt. reaktion (forbud, påbud, vejledning).

Hvad skal man gøre

Før en evt. arbejdsstandsning skal man have gjort, hvad der er fysisk muligt for at forhindre faren. Hvis man selv kan og må afværge faren, så skal man gøre det. Kan man ikke det, skal man fx have givet besked til evt. ansvarlige

bygge- og arbejdsledere eller til arbejdsgiver om, at der er en alvorlig risiko, der skal imødegås.

Hvis dette ikke har hjulpet, og risikoen stadig er der, kan man standse arbejdet det pågældende sted. Man skal oplyse arbejdsgiver om standsningen og stille sig til rådighed for andet arbejde.

Det er kun den eller dem, der er direkte berørt af faren, der må standse arbejdet. Et helt sjak må altså ikke nedlægge arbejdet, hvis risikoen kun er der for nogle få. Arbejdsstandsningen må kun være indtil faren er væk og må kun omfatte det farlige arbejde. Man skal altså fortsætte med det arbejde, der ikke er en del af det farlige arbejde eller område.

Sørg for dokumentation af problemet. Det kan være fotos, lydoptagelser, sikkerhedsdatablade, asbestprøver, sikkerhedsmødereferater, kontaktoplysninger på vidner o.l.

Sørg som nævnt for at give besked til arbejdsgiver om, at arbejdsstandsningen er indtrådt og hvorfor. Kræv samtidig andet arbejde anvist eller betaling for ventetid, indtil faren er imødegået. Man kan selv rejse disse krav, men man kan også få hjælp i fagforeningen.

